

Republika Hrvatska
Općinski sud u Rijeci
Rijeka, Žrtava Fašizma 7

Poslovni broj: P-108/2026-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Rijeci, po sucu toga suda Danijeli Mandekić Lerga, u pravnoj stvari tužitelja Gorana Cvijanovića iz Karlovca, Grge Tuškana 12A, OIB 18273053632, zastupan po punomoćniku Romane Mihalić, odv. iz Zagreba, protiv tuženika Erste&Steiermärkische bank d.d., Rijeka, Jadranski trg 3a, OIB 23057039320, zastupana po punomoćniku Odvjetničkom društvu Metelko, Knežević i partneri, odv. iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon održane glavne rasprave 3. travnja 2026., u prisutnosti punomoćnika tužitelja a u odsutnosti punomoćnika tuženika, zaključene uz primjenu odredbe čl. 335. Zakona o parničnom postupku (dalje ZPP), objavivši 22. travnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnom odredba čl. 10. Ugovora o kreditu, broj 2402006-1031262160 / 51400607-5103755164 od dana 13. prosinca.2007. sklopljenog dana 18. prosinca 2007. između tužitelja GORANA CVIJANOVIĆA, Karlovac, Grge Tuškana 12a, OIB: 18273053632, kao korisnika kredita, te tuženika Erste & Steiermärkische bank d.d., Rijeka, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320, kao kreditora koja glasi: „Za obradu zahtjeva i odobravanje kredita Korisnik kredita dužan je prije korištenja kredita platiti 1,000% (jedan posto) naknade na iznos kredita, odnosno minimalno =200,00 HRK, obračunate s datumom Ugovora.“

II. Nalaže se tuženiku platiti tužitelju s osnova naknade za obradu kredita isplati iznos od 782,40 eura s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od 22. prosinca 2007. pa do 31. prosinca 2007. po stopi od 15% godišnje, od 1. siječnja 2008. pa do 30. lipnja 2011. po stopi od 14% godišnje, od 1. srpnja 2011. do 31. srpnja 2015. po stopi od 12% godišnje, a od 1. kolovoza 2015. pa do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri

postotna poena, od 1. siječnja 2023. pa do 29. prosinca 2023. uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, a koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizišla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku od 15 dana

III. Nalaže se tuženiku nadoknaditi tužitelju parnični trošak u iznosu od 997,82 eura s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom koja teče počevši od presuđenja pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, a koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizišla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku od 15 dana, sve u roku od 15 dana.

IV. Odbija se zahtjev tužitelja za nadoknadu parničnog troška u preostalom dijelu kao neosnovan.

r i j e š i o j e

Određuje se vrijednost predmeta spora u iznosu od 782,40 eura.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi od 6. ožujka 2025. navodi da je zaključio s tuženikom dana 18. 12. 2007. Ugovor o kreditu broj 2402006-1031262160 / 51400607-5103755164,. Člankom 10. Ugovora o kreditu, ugovoreno je da je za obradu zahtjeva i odobravanje kredita korisnik kredita dužan prije korištenja kredita platiti 1% naknade na iznos kredita, odnosno minimalno 200,00 kn, obračunate s datumom ugovora, te je sukladno navedenoj odredbi tuženik je od tužitelja naplatio dana 17. prosinca 2007. iznos od 2.750,30 kn, a dana 21. prosinca 2007. iznos od 3.144,67 kn odnosno ukupni iznos od 5.894,97 kn (782,40 EUR) na ime naknade za obradu kredita. Predmetni ugovor o kreditu parnične stranke da su sklopile u okolnostima u kojima je tuženik koristio nepoštenu poslovnu praksu te kao jača ugovorna strana, a u kojem se položaju nalazi zbog nesporne okolnosti da je financijska institucija te profesionalno dioničarsko društvo, nezakonito i nepošteno primjenjivao ugovorne odredbe o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva, na koji način je doveo tužitelja u neravnopravan položaj u kojem isti nije mogao utjecati na sadržaj unaprijed pripremljenog ugovora. Tuženik da je na opisani način postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine 79/07., 125/07, 79/09, 89/09, 78/12, 56/13 dalje ZZP/07) i to člancima 96., 97. i 102. ZZP/07 te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 35/05 i dr., dalje u tekstu: ZOO/05). Tuženik prije sklapanja i u vrijeme

sklapanja predmetnog ugovora sa tužiteljem nije pojedinačno pregovarao o odredbi čl. 10. Ugovora o kreditu, već je tužitelj bio stavljen u poziciju „uzmi ili ostavi“. Činjenica ne pregovaranja dovela da je u neravnopravan položaj tužitelja jer se radi o tzv. tipskom ugovoru, a takav neravnopravan položaj doveo je do neravnoteže u pravima i obvezama te do povrede odredaba Direktive Vijeća 93/13 EEZ o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima. Tuženik da tužitelju nije prezentirao koji su to točno troškovi u vezi postupka odobravanja kredita, pa da bi iste tužitelj morao naknaditi niti mu je objasnio strukturu tih troškova i zašto je iznos te naknade u izravnoj korelaciji sa iznosom kredita koji se traži. U Ugovoru da nije navedeno po kojem tečaju će se obračunati sporna naknada, po kupovnom, srednjem ili prodajnom tečaju, a dodatno, nije precizirano niti je li će biti relevantan tečaj na dan sklapanja ugovora, na dan isplate kredita ili na neki treći dan. Dakle, polazeći od nesporne činjenice da su odredbe koje su se odnosile na naplatu naknade za obradu kreditnog zahtjeva bile sastavni dio standardnog ugovora o kreditu unaprijed sastavljenog od tuženika, o kojim odredbama se sa tužiteljem nije pojedinačno pregovaralo, niti je tužitelj imao utjecaj na njihov sadržaj, a kojim odredbama je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja tužitelju nametnuta prekomjerna i ekonomski potpuno neopravdana obveza, nameće se zaključak kako takva ugovorna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama korisnika kredita - potrošača kao jedne ugovorne strane u odnosu na banku - trgovca kao drugu ugovornu stranu, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava, uz ostalo načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima te načelu dužnosti njihove suradnje i načelu zabrane zlouporabe prava. Tužitelj navodi da se radi o tipskom ugovoru koji je otisnut na tipskom obrascu koji je unaprijed pripremljen od strane tuženika kao trgovca i o čijim se odredbama nije pojedinačno pregovaralo, a on kao takav uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Predlaže usvajanje tužbe i tužbenog zahtjeva.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu osporava tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti, Prigovara vrijednosti predmeta spora kako ju je naznačio tužitelj u tužbi od 5. ožujka 2025. u iznosu od 2.109,62 EUR dok tužbenim zahtjevom potražuje isplatu iznosa od 782,40 EUR slijedom čega je vrijednost predmeta spora očito suviše visoko naznačena te se postavlja pitanje prava na naknadu troškova postupka. Osporava tužitelju status potrošača. Ugovorna odredba da je jasna, razumljiva i lako uočljiva. odredba o ulaznoj naknadi propisuje jasan i nedvosmislen iznos naknade koji se ima naplatiti od korisnika kredita za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, odnosno drugim riječima ulazna naknada je izražena u točno naznačenom postotku od 1,000% na iznos kredita što čini tu odredbu lako uočljivom i razumljivom pa je utoliko i bespredmetno utvrđivati i eventualnu nepoštenost, odnosno ništetnost navedene odredbe. U samom uvodu tuženik ističe kako nije dopušteno ocjenjivati je li predmetna ugovorna odredba nepoštena odnosno ništetna, a sve sukladno odredbi čl. 84. Zakona o zaštiti potrošača prema kojoj odredbi nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Na letku Stambeni i adaptacijski krediti bilo navedeno da se plaća naknada za obradu kredita u visini od 1,000 % od odobrenog iznosa kredita. Nesporno je i sasvim logično da tuženiku kao pružatelju određene usluge, odnosno kao prodavatelju svog proizvoda u procesu obrade pojedinog kredita nastaju određenih troškovi (kao što su gore navedeni), a koje Banka podmiruje naplatom naknade za obradu kredita, a za koju naplatu u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu nije bilo nikakvog zakonskog ograničenja. Dakle, kao i svaki drugi pružatelj usluga na tržištu, Banka je naplaćivala svoje usluge za određenu protutražbinu, u ovome slučaju za plaćanje

naknade. Sve i da je naslovnom sudu dopušteno utvrđivati nepoštenost/ništetnost predmetne ugovorne odredbe, tuženik ističe kako takva odredba zasigurno ne uzrokuje takvu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama koja bi se imala smatrati značajnom u smislu odredbe čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača. zakonodavac je tek Zakonom o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/2017 od 12. listopada 2017.), propisao, da kreditne institucije ne smiju naplatiti naknadu za obradu i/ili odobravanje stambenog potrošačkog kredita, ali samo u slučaju stambenih potrošačkih kredita, pri čemu se ta zabrana ne primjenjuje na ugovore o kreditu koji su sklopljeni prije stupanja na snagu Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/2017 od 12. listopada 2017.). Oспорava tijekom zakonskih zateznih kamata. Predlaže odbijanje tužbe i tužbenog zahtjeva.

3. Radi utvrđenja činjeničnog stanja proveden je dokaz uvidom u cjelokupnu dokumentaciju koja prileži spisu, a osobito uvid u ugovor o kreditu, obračun naknade za bankarske usluge, te saslušanje tužitelja kao stranke.

4. U postupku je odlučno utvrditi jesu li parametri na temelju kojih je tuženik naplatio tužitelju naknadu za obradu kredita bili predloženi tužitelju kao potrošaču na jasan i razumljiv način, a ne utvrđivati jesu li i u kojoj visini tuženiku zaista i nastali troškovi obrade kredita. Odlučno je utvrditi je li tuženik kao banka informirao tužitelja kao potrošača o toj ugovornoj odredbi na jasan razumljiv i primjeren način, te jesu li tužitelju kao potrošaču, eventualni troškovi banke transparentno predloženi u vrijeme zaključenja ugovora o kreditu.

5. U postupku nije sporno da je tuženik temeljem odredbe sadržane u članku 10. Ugovora o kreditu broj 2402006-1031262160 / 51400607-5103755164 od 13. prosinca 2007. naplatio naknadu u visini od 782,40 eura, pri čemu tužitelj potražuje zakonsku zateznu kamatu od dana 22. prosinac 2007.

6. Sporno je je li odredba članka 10. među strankama zaključenog Ugovora ništetna ugovorna odredba, te ima li tužitelj pravni interes za podnošenje tužbe na utvrđenje.

7. Temeljem tako provedenih dokaza ocjena je ovoga suda da je osnovan tužbeni zahtjev tužitelja za utvrđenje ništetnom odredbe sadržane u članku 10. Ugovora o kreditu broj 2402006-1031262160 / 51400607-5103755164 od 13. prosinca 2007. te je odlučeno kao u točki I. izreke.

8. Na temelju sadržaja spisu priležeće dokumentacije utvrđeno je;

da su stranke, i to tužitelj, kao korisnik kredita i tuženik, kao davatelj kredita zaključili Ugovor o kreditu broj 2402006-1031262160 / 51400607-5103755164 od 13. prosinca 2007.,

da je u odredbi članka u članku 10. ugovoreno „Za obradu zahtjeva i odobravanje kredita Korisnik kredita dužan je prije korištenja kredita platiti 1,000% (jedan posto) naknade na iznos kredita, odnosno minimalno =200,00 HRK, obračunate s datumom Ugovora.“

da je Ugovor o kreditu kako je to vidljivo iz sadržaja istog tipski, standardni ugovor tuženika,

da se o odredbi članka 10. među strankama zaključenog Ugovora nije pregovaralo te da tužitelj kao korisnik kredita i potrošač nije imao mogućnost utjecati na sadržaj predmetne ugovorne odredbe kako je to utvrđeno na temelju sadržaja iskaza tužitelja.

da iz iskaza tužitelja kao stranke sud utvrđuje da je svojevremeno podigao kredit kod tuženika radi rješavanja stambenog pitanja, pa da je od tada postao klijent banke tuženika. Morao je ispuniti određene uvjete za dobivanje kredita, a između ostalog radilo se o visini plaće o čemu je ovisio i omjer kredita, pa su u banci rekli da ispunjava uvjete kredita jedino u CHF valuti. Nisu čitali opće uvjete poslovanja banke koji se odnose na kredite, ali mu je usmeno rečeno da će morati platiti kamate i naknadu za obradu kredita. Ugovor o kreditu da je pročitao, ali nije previše razumio jer je ugovor bio i unaprijed pripremljen za potpis. Ne može se sjetiti je li naknadu za obradu kredita platio gotovinom ili je ona naplaćena iz samog iznosa kredita. Nisu mu u banci obrazložili za što se plaća naknada za obradu kredita već samo da se to mora platiti. Kupljeni stan nikada nije davao u najam.

da iz sadržaja ugovorne odredbe čl. 10 nije razvidno koliko iznosi naknada, već je određena u postotku od iznosa kredita, odnosno kao minimalni iznos od 250,00 kn.

da tuženik nije dokazao (niti predlagao dokaze saslušanjem svjedoka) je li se o sadržaju tih ugovornih odredbi pregovaralo, je li tužitelju pojašnjeno koji su to troškovi koji se banci podmiruju tom naknadom, kao i koji su to troškovi dodatnih naknada, osim što se tuženik poziva na interne akte tuženika koji da su dokaz o tome da je tužitelj mogao biti upoznat s visinom naknade.

9. Na temelju navedenih utvrđenja, ocjena je ovog suda da je ništetna odredba čl. 10. među strankama zaključenog Ugovora kojom je ugovorena naplata naknade i troškova obrade kredita.

10. Naime, iz navedene odredbe čl. 10 proizlazi da se radi o standardnoj stipulaciji ugovora koja sadrži odredbu prema kojoj se komitent, ovdje tužitelj, obvezuje prilikom isplate kredita platiti banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, a o sadržaju te ugovorne odredbe nije se pregovaralo, s time da iz sadržaja samog ugovora i odredbe 10. uopće nije vidljivo niti koliki je iznos takve naknade, iako odredba sadrži samo naznaku minimalnog iznosa naknade od 200,00 kn.

11. O sadržaju te ugovorne odredbe stranke nisu pregovarale niti je iz sadržaja iste uopće vidljivo od čega se sastoji ta naknada za obradu kreditnog zahtjeva i u kojoj je visini određena, te koje je to troškove tuženik njome uopće pokriva, ovo tim više što tuženik nije dokazao niti je to iz sadržaja ugovora mogao utvrditi ovaj sud je li tuženik kao banka uopće imao kakve stvarne troškove vezano uz sklapanje ugovora o kreditu niti visinu istih.

12. Iako tuženik tijekom postupka ukazuje da su se tom naknadom podmirivali troškovi poput: troškovi osoblja, stadija obrade, troškova odjela tuženika koje obavlja obradu kredita nakon odobravanja kredita, te ističe kako da bi se proces samo jednog

stambenog kredita odvio u potpunosti odnosno do kraja, potrebno je 652 minute ili skoro 11 sati efektivnog ljudskog rada, a svaki sat ljudskog rada nosi određeni trošak. Utrošak ljudskog rada po pojedinoj vrsti kredita (stambeni, gotovinski) korelira i sa različitim apsolutnim iznosom naplaćene naknade za obradu kredita, ne ukazuju na nevaljanost odredbe članka 10. ugovora s obzirom da iz sadržaja među strankama zaključenog ugovora te predmetne ugovorne odredbe uopće nisu jasno i određeno navedeni troškovi koje banka tom naknadom podmiruje niti su tužitelju kao potrošaču te slabijoj ugovornoj strani, jasno i određeno navedeni i ukazani troškovi koji će biti podmireni naplatom te naknade.

13. Iz iskaza tužitelja kao stranke proizlazi da tužitelju kao potrošaču prilikom sklapanja ugovora, izuzev što mu je ukazano da naknadu treba platiti, uopće nije ukazano niti objašnjeno koji to troškovi banke se time podmiruju, te koje to troškove tuženik kao banka uopće ima u navedenoj visini.

14. Ugovor o kreditu zaključen je 18. prosinca 2007. pa se na sadržaj tog Ugovora, u pogledu primjene materijalno pravnog propisa glede pitanja jesu li su neke odredbe istoga nepoštene s obzirom na činjenice i okolnosti koje tužitelj iznosi u ovoj tužbi po ocjeni ovoga suda imaju primijeniti odredbe Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 79/2007, 125/2007; dalje ZZP/07) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja tog ugovora.

15. Odredbom čl. 96 ZZP/07 propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, smatra nedopuštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

16. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radio o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca (čl. 96 st. 2 ZZP/07).

17. Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati (čl. 96 st. 4 ZZP/07).

18. Prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzimat će se u obzir narav robe ili usluge koje predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije ili prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor (čl. 98 ZZP/07).

19. Nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive (čl. 99 ZZP/07).

20. Nadalje odredbom čl. 102 st. 1 ZZP/07 propisano je da je nepoštena ugovorna odredba ništava.

21. Ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe (čl. 102 st. 1 i 2 ZZP/07).

22. Tuženik u ovoj pravnoj stvari u smislu odredbe čl. 96 st. 4 ZZP/07 nije dokazao da se je o valutnoj klauzuli pojedinačno pregovaralo, teret dokaza koje činjenice je ležao na istome.

23. U članku 1021. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15. i 29/18. – u nastavku teksta: ZOO), propisano je da se ugovorom o kreditu banka obvezuje korisniku kredita staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, a korisnik se obvezuje banci plaćati ugovorene kamate i iskorišteni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno. Tom odredbom je definirano što je tuženik ovlašten naplatiti temeljem ugovora o kreditu od tužitelja kao korisnika kredita, a to je glavnica te ugovorene kamate. Polazeći od sadržaja odredbe čl. 1021. ZOO-a kao cijena kapitala propisana je samo kamata iz čega je razvidno da tuženik nije imao zakonsko uporište od tužitelja naplatiti bilo kakvu naknadu za obradu kreditnog zahtjeva.

24. Po ocjeni ovoga suda ništetna je odredba ugovora o kreditu kojom je korisnik kredita obavezan tuženiku kao banci platiti jednokratnu novčanu naknadu i to prilikom prvog korištenja kredita, bez preciziranja i određivanja koji su to eventualni stvarni troškovi kredita koje tuženik kao banka naplaćuje odnosno koje pokriva tako ugovorenom jednokratnom naknadom a kako su u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava iz tih odnosa, stranke dužne pridržavati se načela savjesnosti i poštenja iz odredbe čl. 4. ZOO-a te kako su pri sklapanju naplatnih pravnih poslova sudionici moraju polaziti od načela jednake vrijednosti uzajamnih činidaba iz odredbe čl. 7. ZOO-a to u situaciji kao što je konkretna kada u ugovoru nije jasno i određeno navedeno koje to troškove banka ima i koje to svoje troškove naplaćuje iz jednokratne naknade, to je ugovorna odredba kojom tuženik kao banka i jača ugovorna strana prilikom prvog korištenja kredita s osnova jednokratne naknade naplaćuje novčani iznos prema Odluci o Tarifi, a o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, ugovorna odredba koja po ocjeni ovoga suda uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, ovdje tužitelja, a što znači da je navedena odredba u smislu odredbe članka 96. stavak ZZP, nepoštena, te u smislu odredbe članka 102. stavak 1 ZZP ništetna slijedom čega je prihvaćen tužbeni zahtjev tužitelja i u tom dijelu te odlučeno kao u točki I. izreke presude.

25. Isto tako, ukoliko se na predmetni ugovorni odnos ne bi imale primijeniti odredbe Zakona o zaštiti potrošača, po ocjeni ovog suda i u tom slučaju ugovorna odredba ništetna je sukladno odredbama Zakona o obveznim odnosima (čl. 322 ZOO-a).

26. Odredbom čl. 296. st 1 ZOO-a propisano je da su ništetne odredbe općih uvjeta ugovora koje, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, prouzroče očiglednu neravnopravnost u pravima i obvezama strana na štetu suugovaratelja sastavljača ili ugrožavaju postizanje svrhe sklopljenog ugovora, čak i ako su opći uvjeti koji ih sadrže odobreni od nadležnog tijela.

27. Budući da je tuženik kao banka i jača ugovorna strana suprotno načelu savjesnosti i poštenja, ugovorio za tužitelja kao fizičku osobu i korisnika kredita, obvezu plaćanja naknade za obradu kredita, a da prethodno nije upoznao tužitelja na što se takva naknada odnosi, niti je o toj ugovornoj odredbi pregovarao sa tužiteljem, već na unaprijed standardnom tipskom obrascu ugovorio odredbu o plaćanju naknade

suprotno načelu savjesnosti i poštenja, to je sud ocijenio da se radi o ništetnoj ugovornoj odredbi, te presudio kao u točki I. izreke presude.

28. Tuženik nije s uspjehom osporio činjenicu da se radi o odredbi o kojoj stranke nisu pregovarale, da je suprotna načelu savjesnosti i poštenja, a niti je tuženik dokazao da je tužitelju obrazložio na što se takva naknada odnosi.

29. Stav je ovog suda da tužitelj ima pravni interes zahtijevati utvrđenje ništetnosti odredbe čl. 10. Ugovora o kreditu kojom je ugovorena naknada za obradu kredita. Imajući u vidu pravno shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzeto na sjednici Građanskog odjela održanoj 30. siječnja 2024. prema kojem zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO/05 (članak 104. stavak 1. ZOO/91) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora, tužitelj ima pravni interes u konkretnom slučaju zahtijevati utvrđenje ništetnosti. Naime, tek pravomoćnošću odluke u ovom sporu, ako se utvrdi da je sporna ugovorna odredba ništetna, počinje teći zastarni rok zahtjeva za isplatu plaćene naknade

30. Slijedom svega naprijed iznijetog valjalo je odlučiti kao u točki I. izreke presude.

31. Tužitelj u svom iskazu navodi da se nekretnina nikada nije iznajmljivala turistički, pa nema dokaza koji upućuju na zaključak da se radi o ne potrošačkom ugovoru.

32. Odredbom članka 2. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 05. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima propisano je da pojam potrošač znači svaku fizičku osobu koja u ugovorima nastupa za potrebe izvan okvira svojeg obrta, poduzeća ili profesije.

33. Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 19/2022, 59/2023) u st 4. st. 1. točka 21. ZZP/22) propisuje da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti. Čl. 3 Zakona o zaštiti potrošača (Nn 96/03 , dalje ZZP/03-a) koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja Ugovora o kreditu, bilo je propisano da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti.

34. Upravo iz iskaza tužitelja kao stranke u ovom postupku, ovaj sud utvrđuje da je ugovor o kreditu kupljen u svrhu rješavanja stambenog pitanja, da nije sklopljen u svrhu bavljenja zanimanjem i poslovnom aktivnosti tužitelja, te se po ocjeni ovog suda, tužitelj može smatrati potrošačem u smislu odredbe ZZP/03-a.

35. Naime, status i pojam potrošača Sud EU određuje objektivno, što znači da ne ovisi o možebitnim konkretnim saznanjima predmetne osobe ili informacijama kojima ona stvarno raspolaže i funkcionalno, a to znači da se stranke trebaju promatrati s obzirom na njihovo svojstvo, odnosno njihovu funkciju, tako što treba

ocijeniti pripada li sporni ugovorni odnos među djelovanja izvan okvira obrta, poduzeća i profesije.

36. Tužitelj u svom iskazu tvrdi, a ovaj sud prihvaća jer nema dokaza o suprotnom, da koristi nekretninu za stanovanje, da je nekretnina i kupljena u tu svrhu, i da se nije iznajmljivala, a potrošački ugovor određuje se kao onaj ugovor koji je sklopljen u svrhu zadovoljenja vlastitih individualnih potreba u smislu privatne potrošnje. Stoga ovaj sud ocjenjuje da se radi o potrošačkom ugovoru.

37. Odredbom čl. 7. st. 1 ZPP-a propisano je da su stranke dužne iznijeti činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve i predložiti dokaze kojima se utvrđuju te činjenice. Odredbom čl. 219 st. 1 ZPP-a propisano je da je svaka stranka dužna iznijeti činjenice i predložiti dokaze na kojima temelji svoj zahtjev ili kojim pobija navode i dokaze protivnika.

38. Odredbom čl. 10. st. 1 ZPP-a propisano je da sud, stranke i drugi sudionici moraju nastojati da se postupak provede bez odugovlačenja, u razumnom roku i sa što manje troškova. Sud je dužan onemogućiti svaku zlouporabu prava u postupku.

39. Odredbom čl. 35 st 1 ZPP-a propisano je da kad je za utvrđivanje stvarne nadležnosti, sastava suda i u drugim slučajevima predviđenim u ovom zakonu mjerodavna vrijednost predmeta spora, kao vrijednost predmeta spora uzima se u obzir samo vrijednost glavnog zahtjeva. Kako je tužitelj kao vrijednost predmeta spora označio iznos od 2.109,62 eura, a kondemnatornim zahtjevom u točki II. petita tužbe traži da sud odluči o zahtjevu za isplatu iznosa od 782,40 eura, to je sud po prigovoru tuženika odredio vrijednost predmeta spora upravo tom iznosu, i odlučio kao u izreci rješenja.

40. Vrijednost predmeta spora, kada je podnesen i deklaratorni zahtjev, računa se tada samo prema vrijednosti zahtjeva na činidbu, sve imajući u vidu odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske (posl.br. Rev - 688/00, posl.br Revr-475/08, posl.br Revr-31/02 i posl.br Revr-170/03) .

41. Tužitelju je temeljem odredbe čl. 154. stavak 1. ZPP-a priznat parnični trošak zastupanja po punomoćniku odvjetniku budući je u cijelosti uspio u sporu, i to imajući u vidu vrijednost predmeta spora (vrijednost boda 75), i to trošak sastava tužbe u iznosu od 150,00 eura (Tbr. 7. t. 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika), trošak pristupa na tri ročišta u iznosu 150,00 eura svako (Tbr. 9. t. 1. Tarife), trošak sastava podneska od 22. travnja 2025 u iznosu od 150,00 eura (Tbr. 8 toč. 1 Tarife), sve uvećano za pdv 25% (187,50 eura), kao i trošak pristojbe na tužbu u iznosu od 33,78 eura, pristojbu za presudu u iznosu od 26,54 eura, odnosno parnični trošak u iznosu od 997,82 eura. Stoga je valjalo presuditi kao u točki III. izreke presude.

42. U preostalom dijelu parnični trošak kao previsoko postavljen, i budući nije bio nužan za vođenje postupka, kao neosnovan, valjalo je odbiti i presuditi kao u točki IV. izreke presude.

U Rijeci 22. travnja 2026.

Sutkinja:

Danijela Mandekić Lerga

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 (petnaest) dana od dana održavanja ročišta na kojem je presuda objavljena ukoliko je stranka uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, bez obzira da li je na isto pristupila, odnosno u roku od 15 dana od dana primitka prijepisa presude ukoliko stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje. Žalba se podnosi ovome sudu u tri istovjetna primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud.

DNA:

- pun. tužitelja
- pun. tuženika

Broj zapisa: **9-30887-0411b**

Kontrolni broj: **0fac5-d2cc8-55710**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.